818/09

Den 4. maj 2009 blev i sag nr. 74.560:

xxxx xxxxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx
xxxxxxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der havde tegnet gruppelivsordningen Familiesikring Pension og tab af erhvervsevne, klager over, at selskabet nu har afvist at udbetale erstatning for nedsat erhvervsevne.

Selskabet har ophævet gruppelivsordningen, herunder invalidedækningen, med tilbagevirkende kraft fra forsikringens tegning og afvist at udbetale invaliderenten under henvisning til, at klageren har afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med optagelsen i gruppelivsordningen.

Det fremgår af sagen, at klageren udfyldte en helbredserklæring og ved sin underskrift af 2. september 2002 returnerede denne til selskabet. I erklæringen havde klageren svaret benægtende på spørgsmålet om, hvorvidt han inden for de sidste 10 år havde konsulteret, været undersøgt eller behandlet for psykiske eller legemlige lidelser hos bl.a. egen læge. Klageren svarede endvidere benægtende på spørgsmålet, om, han tidligere havde været i medicinsk behandling i mere end 1 måned, herunder med beroligende eller smertestillende medicin. Forsikringen trådte herefter i kraft med virkning fra 8/8 2002.

Ved anmeldelse af 19/2 2008 søgte klageren om udbetaling ved tab af erhvervsevne som følge af en piskesmældsskade. Selskabet indhentede efterfølgende diverse lægelige oplysninger.

Af egen læges patientjournal fremgår bl.a. følgende:

> "27.12.2000 /
> 0:K Samlivsproblem i parforhold
> P76 Depressiv tilstand
> Snak om hans ægteskabelige problemer. Han angiver at han altid har været en 'skvaddermikkel' i samlivsforhold, idet han helst bare vil køre forholdet til pige på samme måde til enhver tid og er altid blevet dybt skuffet når det gik over. Han angiver at hans bror er patologisk løgner og har været indlagt flere gange. Den nøjagtige diagnose kender han ikke. Igennem de sidste par år har hans sindstilstand været sådan generelt i den nedre ende, føler sig generelt trist og har tit selvmordstanker. Har truet kæresten reelt med selvmord og han har også overvejet det seriøst, men så er det gået godt igen i et stykke tid. Sidder og smågræder lidt under samtalen og hans stemningsleje virker i den nedre ende. Vi aftaler at vi prøver med Cipramil og han kommer til kontrol om 14 dage.
> UA/th
>
> 12.01.01
> Cipramil Lundbeck TAB 20 mg
> 1 tablet daglig, mod depression."

I en generel helbredsattest af nyere dato har egen læge bl.a. anført:

> "Der er tale om en patient, der har været tilmeldt os siden juni 2005. Jeg har elektronisk journal tilbage til omkring 2000. I de gamle journaler står omtalt flere tilfælde af psykiatriske sygdomsperioder. Han var indlagt på A. sygehus i begyndelsen af 2005. Jeg kan også se at der i forbindelse med skilsmisse i 2002 var psykiske problemer. I det forhold har han 2 børn - 1 dreng og 1 pige. Siden har der været flere samlivsforhold som ikke er gået godt. Har i flere perioder været i behandling med SSRI…"

Selskabet vurderede, at klageren havde afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med forsikringens tegning, og meddelte ved skrivelse af 7/7 2008 til klageren, at gruppelivsordningen var ophævet med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet.

Klageren har i klageskema af 29/8 2008 til nævnet bl.a. anført:

> "Jeg blev påkørt bagfra 26/2-07 og fik piskesmæld. Jeg anmeldte det til PFA for ca. 4-5 måneder siden, og jeg fik senere opsagt min forsikring. Begrundelse var at jeg fik Cibramil 12/1-01, og at PFA mener at jeg formentlig, har taget det mere end 1 måned. Til dette kan jeg sige at det kun blev skrevet ud 1 gang, men jeg stoppede behandlingen efter 14 dage, da jeg blev dårlig af dem. DVS. at punkt 7.6 er nej. Punkt 1.a som de refererer til også er en fejl, har jeg ikke sat det kryds. Læg mærke til alle de andre X'er at der er efterslæb. Eks. X. Med andre ord, de har fusket."

Heroverfor har selskabet ved skrivelse af 16/9 2008 til nævnet bl.a. bemærket:

"**PFA Pension holdning til klagen**
PFA Pension afviser at udbetale erstatning på forsikringen, idet forsikringen er antaget på ukorrekt grundlag.

Baggrunden er, at klager har afgivet ufuldstændige og forkerte oplysninger i forbindelse med forsikringens tegning i 2002.

PFA Pension mener ikke, at forsikringsaftalen kan gøres gældende. PFA Pension har annulleret forsikringen og tilbagebetalt præmien.

PFA Pension afviser klagers påstand om, at PFA Pension egenhændigt skulle have udfyldt eller ændret ved indholdet af den helbredserklæring, som klager udfyldte forud for forsikringens antagelse.

Sagsfremstilling
Klager har pr. 8. august 2002 tegnet en forsikring mod tab af erhvervsevne og død i PFA Pension, via A. Kreditbank. (Bilag …)

I forbindelse med tegningen af forsikringen udfyldte klager en helbredserklæring. (Bilag …)

På helbredserklæringen har klager bl.a. oplyst, at han ikke har været undersøgt eller behandlet for psykiske eller legemlige lidelser indenfor de seneste 10 år.

Den 22. februar 2008 modtager PFA Pension klagers anmeldelse om udbetaling af erstatning for nedsat erhvervsevne. (Bilag …)

I forbindelse med behandlingen af anmeldelsen indhenter PFA Pension journaloplysninger fra klagers praktiserende læge. (Bilag …)

Det fremgår af disse journaloplysninger, at klager har været i konsultation hos sin praktiserende læge adskillige gange i perioden forud for tegning af forsikringen. PFA Pension hæfter sig særligt ved, at klager den 12. januar 2001 (journaludskriftens næstsidste side) får udskrevet Cipramil mod depression, og at han 14 dage forinden, den 27. december 2000, har informeret sin læge om, at han er i en depressiv tilstand, som inkluderer selvmordstanker.

Klagers praktiserende læge har også fremsendt en sygehistorie udarbejdet i november 2007, som går tilbage til år 2000. (Bilag …)

Ifølge denne sygehistorie har klager siden 2000 haft flere tilfælde af psykiatriske sygdomsperioder, herunder i 2002 i forbindelse med en skilsmisse.

Ved brev af 7. juli 2008 traf vi afgørelse om at opsige forsikringen med tilbagevirkende kraft med henvisning til, at forsikringen var tegnet på baggrund af mangelfulde oplysninger. (Bilag …)

PFA Pension antager generelt forsikringer efter de retningslinjer, som udstedes af Videncenter for Helbred og Forsikring. Ifølge retningslinjernes punkt 2.2.1.2. bør selskaberne give afslag tegning på forsikringer vedrørende død (markeret ved 'DA') og invaliditet (markeret ved 'IA'), hvis personen udviser 'suicidale tendenser'. (Bilag …)

PFA's vurdering af sagen
Det er PFA Pensions vurdering, at klager har afgivet ufuldstændige og forkerte oplysninger i forbindelse med tegning af forsikringen i 2002, hvorfor forsikringen aldrig skulle være antaget. PFA Pension henviser til de retningslinjer, som er udstukket af Videncenter for Helbred og Forsikring.

PFA pension har lagt særlig vægt på, at klager ikke har givet oplysninger om sine lægebesøg den 27. december 2000 og 12. januar 2001, hvor klager fik udskrevet Cipramil på grund af en depressiv tilstand (med selvmordstanker). PFA Pension lægger også vægt på, at klagers sygehistorie tilbage til år 2000 indeholder oplysninger om psykiatriske sygdomsperioder, som burde være oplyst på helbredserklæringen forud for forsikringens tegning.

Af denne grund finder PFA Pension det korrekt at annullere forsikringen, jf. forsikringsaftaleloven §§ 4 og 6. Af samme grund kan PFA Pension ikke realitetsbehandle klagers ansøgning om udbetaling af erstatning for nedsat erhvervsevne."

Selskabet har efterfølgende på sekretariatets opfordring præciseret dateringerne i klagerens lægejournal og har ved skrivelse af 17/12 2008 yderligere bl.a. bemærket:

"De nye oplysninger giver ikke PFA Pension anledning til at ændre vores afgørelse, idet det fortsat er vores opfattelse, at H.C.C. ikke har afgivet korrekte oplysninger om sin psykiske lidelse i helbredserklæringen, punkt 1 og 7. (Bilag …)

PFA Pension lægger fortsat afgørende vægt på, at H.C.C. har været i behandling med Cipramil på grund af en depressiv tilstand med selvmordstanker, jf. lægekonsultationerne den 27. december 2000 og 12. januar 2001."

Ved skrivelse af 21/1 2009 har sekretariatet bedt selskabet redegøre for den af selskabet påberåbte ”psykiatriske behandlingskontakt”.

Hertil har selskabet ved skrivelse af 4/2 2009 til nævnet bl.a. anført:

"Vores antagelsesafdeling samt tilknyttet lægekonsulent har endnu engang gennemgået sagen. Det er fortsat vores opfattelse, at der foreligger en klar fortielse, idet H.C.C. ikke oplyste PFA Pension om lægekonsultationerne den 27. december 2000 og 12. januar 2001 forud for tegning af forsikringerne. Vi er derfor berettiget til at gøre fortielse gældende overfor H.C.C.

PFA Pensions antagelsespolitik følger de vejledende retningslinjer, som bliver udstukket fra Helbred og Forsikring. Ifølge Blå Bog fra Helbred og Forsikring (gældende på antagelsestidspunktet) punkt 2.2, er depressioner og sindslidelser inddelt i fire forskellige kategorier, jf. punkterne 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 og 2.2.4. Uanset hvilken kategori der lægges til grund, er depression med suicidale tendenser tilstrækkelig grund til at afvise tegning af døds- og invalideforsikringer, jf. punkterne 2.2.1.2, 2.2.2.2, 2.2.3.2 og 2.2.4.2, samt afvisningsmarkeringerne 'DA' og 'IA'.

PFA Pension har i tidligere brev af 16. september 2008 henvist til punkt 2.2.1.2 i de vejledende retningslinjer, henhørende til hovedpunktet 2.2.1. Efter den fornyede gennemgang af sagen er PFA Pension blevet opmærksom på, at det ville være mere retvisende at henvise

til punkt 2.2.2.2. (enkelt episode mindre end 5 år siden), henhørende til hovedpunktet 2.2.2. Det er vores vurdering, at H.C.C. opfylder betingelsen om en enkelt psykiatrisk behandlingskontakt indenfor de sidste 4 år, jf. lægekonsultationerne den 27. december 2000 og 12. januar 2001, samt medicineringen.

PFA Pension skal endnu engang fremhæve, at konklusionen er den samme, uanset hvilken af de fire kategorier H.C.C. placeres i."

Af retningslinjerne fra Helbred og Forsikring punkt 2.2 fremgår bl.a.:

"Der indhentes HA, PYS og/eller epikrise fra behandlende sygehus eller psykiater. Evt. suppleres med SPA fra psykiater, der kender anamnesen.

2.2.1
Tilfælde med 1-3 indlæggelser eller anden psykiatrisk behandlingskontakt indenfor de sidste 4 år. Ikke helt tilfredsstillende effekt af forebyggende behandling. Går fast i psykiatrisk ambulatorium eller tilsvarende. Har kun en begrænset social kontaktflade (ofte enlig), og er kun periodisk i arbejde. Diagnosen er bekræftet gentagne gange.

2.2.1.1
Uden suicidale tendenser eller mistanke om misbrug. Fuld arbejdsevne/funktionsevne i dagligdagen i

Mindre end 1 år.	DA	IA	0	385
Mellem 1 og 4 år.	D3-DA	IA	0	385
Mere end 4 år	D2	I4-IA	0	385

2.2.1.2

Med suicidale tendenser uden misbrug. Der kan evt. gives TN 5-10 år efter seneste Episode.	DA	IA	A	386

2.2.2
Har haft en enkelt indlæggelse eller anden psykiatrisk behandlingskontakt indenfor de sidste 4 år. Passer forebyggende medikamentel behandling med tilfredsstillende effekt. Har en fast social kontakt (bor fx hos familie) og fungerer i dagligdag og erhverv. Diagnosen hviler på en rimelig grundig undersøgelse. Ingen mistanke om misbrug.

2.2.2.1
Uden suicidale tendenser eller mistanke om misbrug. Fuld arbejds-/funktionsevne i

Mindre end 1 år.	OPS	IA	0	385
Mellem 1 og 4 år.	D2	IA	0	385
Mere end 4 år.	D2	I3- IA	0	385
Der kan evt. gives TN 10 år efter sidste episode til	D1	IB	0	385

2.2.2.2
Med suicidale tendenser uden mistanke om Misbrug.

Mindre end 5 år siden.	DA	IA	A	386
Mellem 5 og 10 år siden.	D4	IA	A	386

Mere end 10 år siden.	D2	I4- IA	A	386
Flere/gentagne episoder.	DA	IA	A	386

2.2.2.3
Tilfælde uden indlæggelse eller anden behandlingskontakt indenfor de sidste 4 år. Ingen behov for medikamentel behandling i mere end 1 år. Er i fast samlivsforhold, bor i selvstændig bolig og fungerer i det daglige. Er efter det oplyste symptomfri. Diagnosen er ikke stillet på hospital eller lignende institution.

2.2.3.1
Uden suicidale tendenser eller mistanke om misbrug. Fuld arbejdsevne i

Mindre end 1 år.	D2	IA	0	385
Mellem 1 og 4 år.	D2	I3- IA	0	385
Mere end 4 år.	D1	I2	0	385

Der kan gives TN 10 år efter sidste episode.

2.2.3.2
Med suicidale tendenser uden mistanke om misbrug. Enkelt episode for

Mindre end 5 år siden.	DA	IA	A	386
Mellem 5 og 10 år siden.	D4	IA	A	386
Mere end 10 år siden.	D2	I3- IA	A	386
Flere/gentagne episoder.	DA	IA	A	386

2.2.4
Tilfælde uden indlæggelse eller anden egentlig psykiatrisk behandlingskontakt indenfor de sidste 10 år. Intet behov for medicinsk behandling i mere end 3 år. Er i fast samlivsforhold, bor i selvstændig bolig og fungerer fuldt ud i det daglige. Er efter det oplyste helt symptomfri. Diagnosen er enkeltstående efter kortvarig psykiatrisk kontakt.

2.2.4.1
Uden suicidale tendenser eller mistanke om misbrug. Fuld arbejdsevne i

Mindre end 4 år.	D1	I3-I4	0	385
Mere end 4 år.	D1	I0-I2	0	385

2.2.4.2
Med suicidale tendenser uden mistanke om Misbrug.

Mindre end 10 år siden.	D4-DA	IA	A	386
Mere end 10 år siden.	D2	I3- IA	A	386
Flere/gentagne episoder.	DA	IA	A	386…"

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har afgivet urigtige oplysninger ved ikke at oplyse om sin konsultation hos egen læge i december 2000 pga. depression med selvmordstanker.

Da nævnet finder det sandsynliggjort, at selskabet ikke ville have antaget forsikringen, såfremt de korrekte oplysninger var tilgået selskabet, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, har ophævet forsikringen med tilbagevirkende kraft som sket og i konsekvens heraf har afvist at yde forsikringsdækning.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand